

## СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова,  
Университет за национално и световно стопанство (УНСС), София

на материалите, представени за участие в конкурс  
за заемане на академичната длъжност 'доцент'  
на Висшето училище по застраховане и финанси

по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки  
професионално направление 3.7 Администрация и управление (Организационно лидерство и  
психологически аспекти на управлението)

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник, бр. 52 от 05.07.2022 г. и в интернет-  
страница на Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), като кандидат участва д-  
р Виктория Гацова от ВУЗФ.

### 1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със Заповед № 370 от 10.11.2022 г. на Ректора на ВУЗФ, за утвърждаване на Научно  
жури за избор на „доцент” съм определена за член на Научното жури в конкурса за заемане  
на академичната длъжност „доцент” в Област на висше образование 3. Социални, стопански  
и правни науки, професионално направление 3.7 Администрация и управление  
(Организационно лидерство и психологически аспекти на управлението) за нуждите на  
Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), конкурс обявен в ДВ, бр. 52 от  
05.07.2022 г. С решение на първото заседание на Научното жури съм ангажирана да изготвя  
становище по конкурса.

Единствен кандидат в конкурса е д-р Виктория Гацова.

Представените от д-р Виктория Гацова материали по конкурса включват всички  
необходими за процедурата документи. Те отговарят на изискванията на Закона за развитие  
на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на  
ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности на ВУЗФ.  
Документацията е прегледно и добросъвестно оформена.

Д-р Виктория Гацова е преподавател във ВУЗФ в професионално направление 3.7  
Администрация и управление от 2014 г., като тя започва работа във ВУЗФ като хоноруван  
асистент.

Тя придобива образователната и научна степен (ОНС) „доктор” по организационна психология от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през февруари 2017 г. като защитава докторска дисертация на тема „Времева перспектива и управленски стил на организационния лидер”. Тя е магистър по специалност „Трудова и организационна психология” от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (2013 г.). Тя е бакалавър по психология от същия университет (2011 г.)

От март 2014 г. д-р Виктория Гацова е хоноруван преподавател във ВУЗФ, а от април същата година и в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ – до ноември 2014 г. Тя е хоноруван асистент във ВУЗФ до август 2020 г. Тя провежда лекции и семинарни занятия в бакалавърските и магистърските специалности на ВУЗФ по дисциплините: Социална психология; Организационно консултиране; Организационна култура; Основи на бизнес психологията; Потребителско поведение; Предприемачество и иновации; Групова динамика в бизнеса; Бизнес лидерство и изграждане на екипи; Лидерство и управление на кризи; Лидерство и мениджмънт; Трудова и организационна психология; Работа в група и групова ефективност; Психология на рекламата; Потребителска психология.

От началото на септември 2020 г. д-р Виктория Гацова е научен секретар във ВУЗФ (до края на януари 2022 г.) и редовен асистент по бизнес психология и лидерство. От началото на януари 2022 г. тя е Декан на академичната програма във ВУЗФ и Председател на Съвета на академичната програма, член на Академичния съвет и член на Съвета по качеството към ВУЗФ.

## **2. Обща характеристика на дейността на кандидата**

Д-р Виктория Гацова има активна академична дейност като университетски преподавател. Тя провежда лекции и семинарни занятия в бакалавърските и магистърските специалности на ВУЗФ по дисциплините: Работа в група и групова ефективност; Групова динамика; Лидерство и мениджмънт; Бизнес лидерство и изграждане на екипи; Трудова и организационна психология, и др. Тя също взема участие и в научноизследователски задачи към Лабораторията за научни и приложни изследвания на ВУЗФ.

За участието си в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” по научното направление 3.7 Администрация и управление (Организационно лидерство и психологически аспекти на управлението) д-р Виктория Гацова е представила следните научни публикации в Справката ѝ за наукометричните показатели за доцент:

- 2 монографии – 1/ „Професионален стрес и контрапродуктивно поведение в организацията”. София: Св. Григорий Богослов, 2022 г., ISBN 978-619-7622-33-1 – хабилитационен труд; 2/ „Токсичното лидерство в организацията“. София: Св.

Григорий Богослов, 2022 г., ISBN 978-619-7622-44-7 – монография, която не е представена, като основен хабилитационен труд.

- 1 книга на базата на дисертационния труд – „Съвременният лидер. Времева перспектива и управленски стил“. София: Св. Григорий Богослов, 2020 г., ISBN 978-954-8590-86-0.
- 3 статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 1/ „Стресогенни фактори в организацията“. Пари и култура, 2, 2021 г., ISSN 2683-0965, стр. 27-41; 2/ „Управление на професионалния стрес“. Пари и култура, 3, 2021 г., ISSN 2683-0965, стр. 15-24; 3/ „Същност на груповата кохезия и значението ѝ за управлението на екипи“. Управление в бизнеса и публичния сектор, 1, 2022 г., ISSN 2815-391X, стр. 4-16.

В Списъка на публикациите на ас. д-р Виктория Гацова след защитата на докторската ѝ дисертация присъства и 1 студия – „Предизвикателства пред управлението на хора в съвременните организации“. Годишник на ВУЗФ, Том XIV – 2022 г., София: Св. Григорий Богослов, ISSN 1312-7918, стр. 199-235, която не фигурира в Справката ѝ за наукометричните показатели за доцент.

Запознаването с представените научни трудове на д-р Виктория Гацова в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научното направление 3.7 Администрация и управление (Организационно лидерство и психологически аспекти на управлението), ми позволява да преценя, че кандидатката си поставя важни цели и задачи в своите научни изследвания, и успява да ги постигне чрез задълбочен анализ, проучвания и дискусии.

Основните изследвани проблеми са свързани с т.нар. поведенческа (или бихейвиористка) икономика, потребителското поведение, управлението на хора в съвременните организации, управлението в бизнеса и публичния сектор, организационното лидерство и психологическите аспекти на управлението, по които е обявен и самият конкурс.

В изследванията си кандидатката е приложила богат и съвременен научноизследователски инструментариум, който води до постигане на значими научни и практико-приложни резултати. Д-р Виктория Гацова несъмнено е добре запозната с проблемите, които третира в своите научни изследвания, имайки предвид нейния натрупан опит. Изследователската насоченост на публикуваната литература и научни публикации на кандидатката свидетелства за актуалност, задълбоченост и високо равнище на владеене на преподаваните от нея учебни дисциплини.

Основните научни и научно-приложни приноси, които мога да се открият в научните изследвания на кандидатката д-р Виктория Гацова, са следните:

1. Доразвиване и надграждане на проблемите за професионалния стрес и контрапродуктивните трудови поведения с емпирични данни, получени в резултат от проведеното авторово изследване.
2. Емпирична проверка за български условия на съществуващия в специализираната литература модел на П. Спектър и С. Фокс за контрапродуктивно поведение, с изведена взаимовръзка между стреса на работното място и контрапродуктивните трудови поведения.
3. Идентифициране, систематизиране и задълбочено изследване на проблема за токсичното организационно лидерство, с разкриване наличието на токсични модели на поведение в съвременните организации.
4. Разработване на авторов модел за справяне с токсичното лидерство в организацията, като се предлагат различни стратегии за преодоляване на проблема както на индивидуално, така и на организационно равнище.
5. Направен психологически анализ на основните фактори, оказващи влияние върху ефективното управление на мениджърите в организациите, със систематизиране и изследване на основните източници на стрес в работата.
6. Идентифициране и проучени основни организационни стратегии, които могат да се приложат от мениджърите с цел редуциране нивата на преживяван от служителите стрес.
7. Формулиране на конкретни препоръки за успешно управление на професионалния стрес в организациите и контрапродуктивните трудови поведения, както и за изграждане и стимулиране на кохезията в екипите в организациите.

Кандидатката изпълнява приетите препоръчителни научни и наукометрични национални минимални изисквания. Общо 355 т. се установяват в приложената Справка за изпълнение на минималните национални критерии. Налице са 8 документирани цитирания на научното ѝ творчество в научни издания. Общо 70 т. от цитирания са посочени в приложената Справка за цитиранията във връзка с изпълнението на минималните критерии.

### **3. Критични бележки и препоръки**

Като критична бележка бих посочила формулировката на научен принос, посочен в Справката за научните приноси в трудовете на ас. д-р Виктория Гацова. Неколкократно присъства следната формулировка на научен принос: „Представени и анализирани са

теоретични и емпирични данни“. Това по-скоро е описание на методология на научното изследване, а не научен принос.

Като препоръка бих предложила д-р Виктория Гацова да се насочи към публикуване на научни статии, доклади и студии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – като SCOPUS и WEB OF SCIENCE. Другата ми препоръка е засилването на научната и публикационната ѝ дейност в екип с други автори, т.е. засилване на екипната работа, тъй като към момента преобладават самостоятелните ѝ публикации.

### **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

От направения обстоен преглед на представените документи на д-р Виктория Гацова установявам, че тя отговаря на националните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 Администрация и управление (Организационно лидерство и психологически аспекти на управлението). Поради това давам положителна оценка на нейната учебно-преподавателска и научноизследователска работа, и бих искала да предложа на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват за избирането на д-р Виктория Гацова на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.7 Администрация и управление (Организационно лидерство и психологически аспекти на управлението) във ВУЗФ.

28.11.2022 г.

София

Изготвил становището: .....

(проф. д-р Силвия Трифонова-Праматарова)